

historiske Videnskab? Der er ikke Sammenhæng skabt derimellem; man kunde endog sige, at det, at en Mand var fortrinlig i en anden Retning, var Noget, der næsten beviste, at han ikke var en dygtig Historiker. Dette skal jeg dog imidlertid ikke her frembrage, men jeg gad dog vide, hvorledes Noget kan kalde dette et offentligt Beviis paa Dygtighed i det Fag, hvori Manden skal ansættes. Overhovedet foreskom det mig, at den høitærede Minister bestandigt talte, som om Konkurrencen slet ikke eksisterede. Derfor Regjeringen ved Ansættelsen uden Konkurrence vilde slutte sig til, hvem der var den Dygtigste, saa var det rimeligt at opstille en saadan Prøve, den vilde da egentlig være en Konkurrence; men hvad vil det sige, at Regjeringen vil have en Examen førend Konkurrencen? Det er mig aldeles usforklaret. Betyder Konkurrencen Noget, maa Enhver kunne komme til at konkurrere, og man kan ikke paalægge ham at konkurrere to Gange, men det er dette, man gjør; i den Tid, som er den vanskeligste og vigtigste for ham, nemlig Tiden umiddelbart, førend han skal staa frem og konkurrere med de Andre, paalægges man ham et Extraarbejde, som han skal udføre og lade bedømme af en Komitee, som naturligvis i et Land som vort vanskeligt kan sammensættes, saaledes at den giver Garanti for, at den har den fornødne Indsigt. Det vil jeg imidlertid see bort fra, men hvorfor forlanger man, at en Mand skal konkurrere to Gange? Man siger, det er, fordi han skal konkurrere med Andre, og disse Andre have Examen, altsaa bør han ogsaa have den. Men er da Konkurrencen ikke en Examen, som man fordrer af denne Mand, og det en Examen, som er meget strengere, thi den beviser meget Mere med Hensyn til Sagen selv end den Examen, som de Andre have taget. Hvorfor skal han da ikke have Lov til at konkurrere med dem, fordi de ere theologiske Kandidater, og hvorfor skal han, fordi han ikke er theologisk, juridisk Kandidat o. s. v., nødvendigvis aflægge en Prøve, som er af selvsamme Natur som den, han skal aflægge ved Konkurrencen? Dette forstaaer jeg ikke. Enten maa Regjeringen sige, at der ingen Konkurrence skal være, og at den vil slutte efter andre Data, og da er kun eet af

to Beviser muligt: Enten offentlige Forelæsninger, som de Paagjældende tidligere have holdt, og hvorved de have lagt historisk Kundskab for Dagen, eller selvstændige Skrifter, men ingenfomhelst Examen afgiver noget Beviis i saa Henseende, — eller ogsaa vil Staten have en Konkurrence, men saa maa den virkelig lade Udgangen være fri efter Lovens Aand. Jeg forstaaer ikke, at Staten kan være berettiget til at gjøre Noget, der ligger derimellem.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Da den ærede Rigsdagsmand vist vil indrømme, at Universitetsfundatsen maa følges, troer jeg, at han deraf vil kunne ulede den rette Forestilling om Konkurrencen. Universitetsfundatsen fortsætter nemlig paa det Sted, jeg nylig omtalte, saaledes: „Skulle til et akademisk Læreembede findes flere Kompetenter, imellem hvilke Valget kunde være tvivlsomt, da haver enhver af dem at holde offentlige Forelæsninger.“ Offentlige Forelæsninger fordrer altsaa kun af dem, der som Kompetenter kunne indfinde sig, saaledes, at Valget imellem dem kunde være tvivlsomt. Altsaa Konkurrence holdes kun, naar der er Flere, der ved offentlige Beviser paa erkjendt Indsigt og fortrinlig Lærdom have vakt Forestilling om, at de med Grund kunne antages til Embedet. Den Prøve, der her fordrer, er, at der skal holdes tvende Forelæsninger; men man vil dog ikke efter Udfaldet af Forelæsninger alene bedømme en Lærers Lærdom, hans Kundskabs Omfang o. s. v. Det er derfor, at en Forelæsningsprøve netop kun gjælder i det sidste Dieblis ved Ansættelsen ved Universitetet, men den forudsætter, at der tidligere maa være givet Beviser paa videnskabelig Dannelse som det naturlige Grundlag for den specielle Udvikling, der fordrer beviist ved Prøven. Jeg seer derfor slet ikke, naar der er Tale om Konkurrence, at der paa en vis Maade kan være Spørgsmaal om Andet, end hvad der gjælder ved enhver Embedsbesættelse, nemlig at man maa udsøge de Personer, der efter hvad de have præsteret kunne komme i Betragtning, og derefter stille dem til indbyrdes Kamp om, hvem der bedst forstaaer at anvende sit Talent og sine Kundskaber til